

Bijlage 3 Toetsingsadvies Commissie voor de MER

De Commissie voor de MER heeft op 3 oktober 2017 een toetsingsadvies uitgebracht over het Bestemmingsplan buitengebied Maasdriel (projectnummer: 3240).

Hierin wordt op een aantal punten aanvullende informatie gevraagd. Dit betreft samenvattend twee hoofdpunten:

1. Effecten maximale mogelijkheden bestemmingsplan
2. Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden

In het volgende wordt het advies van de commissie voor de MER samengevat en wordt cursief/rood aangegeven op welke manier het MER is aangevuld.

Effecten maximale mogelijkheden bestemmingsplan

Het bestemmingsplan maakt naast de uitbreiding van agrarische bedrijven ook andere ontwikkelingen mogelijk via flexibiliteitsbepalingen zoals mini-windturbines bij alle bestemmingen en kleinschalig kamperen bij burgerwoningen en agrarische bedrijven. Als alle mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt worden benut kunnen de effecten op bijvoorbeeld landschap en natuur groter zijn dan nu is beschreven in het MER. Het MER geeft hier ten onrechte geen informatie over en gaat alleen in op de effecten van de uitbreiding van agrarische bedrijven. De Commissie verwacht voor landschap en beschermde soorten de grootste effecten.

Landschap

Uit het MER blijkt dat de uitbreiding van agrarische bedrijven, waarvoor het bestemmingsplan ruimte biedt, al (zeer) negatieve effecten zal hebben op de kernkwaliteiten van het landschap. Indien alle mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt, worden benut (zoals mini-campings en mini-windturbines) kunnen de effecten nog groter zijn dan nu is beschreven in het MER waardoor de aantrekkelijkheid van het gebied voor bewoners en recreanten verder achteruit kan gaan. Het MER gaat hier niet op in. In het MER (paragraaf 4.3.4) zijn diverse maatregelen genoemd om de negatieve landschappelijke effecten van grotere stallen te beperken. Deze maatregelen zijn niet specifiek beschreven voor alle activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Tevens is de Commissie van mening dat de maatregelen zich meer kunnen richten op het behoud van de cultuurhistorische elementen.

Beschermde soorten

In het plangebied zijn populaties van beschermde vogels en vleermuizen aanwezig. Indien alle mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt worden benut (zoals mini-campings en mini-windturbines) kunnen de effecten nog groter zijn dan nu is beschreven in het MER. Het MER gaat hier niet op in en bevat evenmin (mitigerende) maatregelen om de effecten op de beschermde soorten te beperken of te niet doen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER te beschrijven wat de effecten zijn op bijvoorbeeld landschap en op beschermde soorten indien alle mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt worden benut (zoals mini-campings en mini-windturbines). Beschrijf indien nodig ook (mitigerende) maatregelen om effecten te beperken of teniet te doen.

Landschap

Paragraaf 4.3 Landschap is aangevuld voor wat betreft de effecten van minicampings en mini-windturbines. De totaalbeoordeling is hierop aangepast. Ook is in subparagraaf 4.3.4 ingegaan op specifieke maatregelen voor kleine windturbines.

Beschermde soorten

In paragraaf 4.2.5 is een aanvulling gedaan voor wat betreft:

- de toetsing van kleinschalig kamperen bij burgerwoningen en mini-windturbines voor wat betreft de effecten op de Groene Ontwikkelingszone grenzend aan de GNN.*
- de effecten van kleinschalig kamperen en mini-windturbines op beschermde soorten onder het kopje ‘Effecten op geschermdde soorten’.*
- fysieke aantasting als gevolg van de effecten van kleinschalig kamperen en mini-windturbines onder het kopje fysieke aantasting.*
- onder het kopje ‘Toename van de verstoringzone’ is nader ingegaan op verstoring door windturbines op met name weidevogels.*
- ook is onder het nieuw toegevoegde kopje ‘Aanvaringen met mini-windturbines’ ingegaan op gevolgen van miniwindturbines op vogels en vleermuizen vanwege een klap van de wieken.*

In paragraaf 4.2.6 is de beoordeling aangepast en in paragraaf 4.2.7 zijn extra maatregelen toegevoegd.

Ook in de passende beoordeling zijn enkele zinnen over mini-windturbines toegevoegd.

Stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden

Het MER geeft nog onvoldoende informatie om te kunnen beoordelen bij welke bedrijven (door gebruik te maken van bewezen emissiebeperkende technieken) extra uitstoot van stikstof daadwerkelijk kan worden voorkomen en op welke bedrijven dat niet kan. Deze informatie is de basis voor het beschrijven van een uitvoerbaar alternatief en daarmee essentieel voor het besluit.

In bijlage 9 van het MER (berekening interne saldering) is een berekening gemaakt waarbij volgens bladzijde 115 van het MER per veehouderij de bestaande stalsystemen zijn omgezet in een stalsysteem met de best beschikbare staltechnieken (BBT). Vervolgens is berekend welke toename van het aantal dieren dan mogelijk zou zijn. De mogelijke toename van het aantal dieren is vervolgens omgerekend in oppervlaktes waarmee het bouwvlak kan worden uitgebreid zonder dat de uitstoot van stikstof toeneemt (‘potentiële uitbreidingsruimte’ in laatste kolom bijlage 9). Aan de hand hiervan is in het MER geconcludeerd dat is aangetoond dat het bestemmingsplan ruimte kan bevatten voor uitbreiding van veehouderijen, zonder dat dit hoeft te leiden tot een toename van de stikstofdepositie in omliggende Natura 2000-gebieden.

De Commissie is van mening dat het MER hiermee nog niet voldoende navolgbare informatie bevat om aan te tonen dat het bestemmingsplan uitvoerbaar is. Een aantal bedrijven kan namelijk op basis van interne saldering niet uitbreiden, omdat zij al stallen hebben waarvoor een lage stikstofemissiefactor geldt, of omdat er onvoldoende reducerende technieken beschikbaar zijn. Voor die bedrijven is desalniettemin wel een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan maakt ook de omschakeling van niet-veehouderij naar een grondgebonden bedrijf mogelijk. Hierdoor zal de stikstofemissie toenemen. Dit strookt niet met de gebruiksregels voor de stikstofemissie. Verder merkt de Commissie op dat bijlage 9 geen inzicht geeft in huidige aantallen dieren en huidige benutting van het bouwvlak en dat uitleg ontbreekt over de keuze van de best beschikbare staltechnieken. Daardoor is niet helder hoe de potentiële uitbreidingsruimte zich verhoudt tot de huidige situatie en tot de maximale toegelaten uitbreiding van het bouwvlak.

<p>De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER per bedrijf expliciet te beoordelen of met bewezen technieken toename van uitstoot van stikstof kan worden voorkomen, uitgaande van maximale benutting van de mogelijkheden van het bestemmingsplan. Indien dat niet het geval is, beschrijf dan in het MER een uitvoerbaar alternatief</p>
--

Bijlage 9 is aangevuld voor wat betreft de huidige dieraantallen. De tabel is niet aangevuld met de oppervlakte binnen het bouwvlak dat nu in gebruik is, aangezien in het bestemmingsplan uitgegaan wordt van het huidige bouwvlak met daarbij een uitbreidingsmogelijkheid tot 1,5 ha. Een berekening van het aantal vierkante meters is niet zinvol. Uitbreiding van het bouwvlak hoeft namelijk niet alleen te worden benut voor veestallen, maar kan ook worden benut voor ondersteunende gebouwen (bedrijfswoning, werktuigenloods, kuilvoeropslag, mestsilo en voor bijvoorbeeld gebouwen ten behoeve van akkerbouw). Uitvoerbaarheid van de wijzigingsbevoegdheid hangt daardoor niet alleen af van de mogelijkheden die voor veehouderij van een bepaald type vee worden geboden. Voor intensieve veehouderij is het huidige oppervlak dat in gebruik is overigens wel berekend, aangezien intensieve veehouderij uitsluitend binnen het bestaande bouwvlak mag worden uitgebreid. Het overzicht van de bestaande oppervlakte veehouderij zal worden toegevoegd aan het MER (zie bijlage 5).

De commissie geeft aan dat een aantal bedrijven op basis van interne saldering niet kan uitbreiden. Voor die bedrijven is desalniettemin wel een wijzigingsbevoegdheid opgenomen in het bestemmingsplan.

In bijlage 9 is bij sommige bedrijven inderdaad aangegeven dat zij met de huidige diersoort en de huidige Best Beschikbare Technieken niet kunnen uitbreiden. De in bijlage 9 genoemde uitbreidingsmaat in de laatste kolom is echter geen absoluut geldende maat. Het feit dat de tabel aangeeft dat er geen uitbreiding mogelijk is, betekent alleen dat voor het huidige diertype en bij de huidige beste beschikbare technieken geen uitbreiding mogelijk is. Wanneer er betere Best beschikbare technieken worden ontwikkeld, of een bedrijf overschakelt op een ander diertype (binnen de in het bestemmingsplan aangeduide categorie grondgebonden veehouderij, dan wel indien aan de orde de aangeduide categorie niet-grondgebonden veehouderij), waarbij minder ammoniakuitstoot wordt geproduceerd per vierkante meter, dan is meer uitbreiding mogelijk dan in de tabel weergegeven. Wanneer geen uitbreiding van stallen voor vee mogelijk is, kunnen nog wel schuren voor een akkerbouwtak worden gerealiseerd of werktuigbergingen e.d.. Dit maakt het bestemmingsplan mogelijk. De oppervlakte zoals opgenomen in bijlage 9 is daardoor ook geen maat die in het bestemmingsplan kan worden vastgelegd. Voor het bestemmingsplan dient te worden vastgehouden aan de gebruiksregeling zoals hiervoor benoemd, waarbij de huidige ammoniakemissie bepalend is voor de maximale toekomstige uitbreidingen. In zijn algemeenheid is die regeling uitvoerbaar, zoals ook wordt geconcludeerd in hoofdstuk 5 van het MER.

Het bestemmingsplan maakt inderdaad omschakeling van niet -veehouderij naar een grondgebonden bedrijf mogelijk. Dit wordt echter beperkt door de gebruiksregels die zijn opgenomen voor beperking van stikstof.